

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolós szerkesztő:
IIJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

A debreczeni diákokhoz.

— Levél Nagyszebenből. —

Kedves öcsém!

Nagyságos urnak czimezletek, erre rövidesen csak annyit jegyzek meg, hogy a mi puritán vallásunkhoz és puritán collegiumunkhoz nem illik a a cifra czimzés. Ami vallásunk fejedelme: a Jézus és mi Atyánk, az Isten csak Ur. Nem így tanítják-e tanárotdk? Miért legyünk mi gyarló emberek Istenünknel és vallásunk fejénél nagyobbak? Hagyjátok a cifra czimeket azoknak, a kiknek ősei nem a mi őseinkkel jöttek be, ti pedig maradjatok meg a régi, jó magyar szokások mellett! Ti vagytok a jövő emberei. Szokjátok meg korán szorosán ragaszkodni mindahoz, a mi magyar, a mi jó; a mi ellenben nem jó, vessétek el, még ha magyar volna is s ne vegyetek fel olyat, a mi sem nem magyar, sem nem jó, hanem csak olyat, a mi jó és azon, a mi magyar, nem ront.

Ezekből következnek, a miket most akarok mondani:

Apró történetek.

Császár öcsém.

. . . Nemes, de fájdalmas hivatás volt anyának lenni, a forradalom után való szörnyű időben. Nagyanyám Krasznay Erzsébet éppen ekkor maradt özvegy. Két fia László, Imre honvéd volt. László csak megvolt valahogy, de a heves természetű Imre összetűzött a német hatósággal, még forradalmi bűneit is újra kikutatták, elvitték a kassai börtönbe. Onnan szerencsésen megszökött és egyenesen Amerikába vitorlázott.

Mikor a fiatal uralkodó első körutját tette Magyarországon, Ungvárról Imre gyönyörű lovain vonult be, a ki nagy lókedvelő volt. A bubánatos anya még a szalmaszalba is kapaszkodik. Nagyanyám e körülményt is is felhasználta, hogy fiának kegyelmet esközöljön ki. De a kervényre semmi választ nem kapott.

— No majd beszélek hát magam avval a fiatal császárral, ha van szíve.

Ungvártól Bécs nagy ut volt akkor, hát még téli időben. De a türelmeleu anyai szív nem tudott várakozni tavaszig Felment Bécsbe. A császártól kért és kapott is audienciát. Mikor előadta kérelmét, a fiatal

Ugy hallom, szép hasznatok van a zászló felavatáson. A mi felesleg van, ha nektek volnék, külön kezelném, mint zászlófelavatási alapot és kamatjából azokat segélyezném, a kik házánk egyik, vagy másik nemzetiségét, szokásait és nyelvét akarják a nyári szünetekben megismerni, de szüleik ebben nem segíthetik. Megmondom miért: Így a jót eltanulhatjátok tőlük és fajunk javára fordíthatjátok. De ha senkitől semmit sem tanultok el, mit fordítottok fajunk javára? Önmagából egy kis fűszál sem fejlődik, hanem különböző kis anyagokból! Ebből egyszerűen azt is tanújátok meg, hogy a mi jót lattok, gyurjátok át magyarrá, mint a növény a tápanyagokat átgurja. És higgyétek el, hogy azok a nemzetiségek nem olyan ellenségesek, mint képzelitek. Én például, míg nem ismertem őket, azt hittem, hogy az utcán nappal is kellemetlenségnek ieszek kitéve. Lehet, ha komolyan nem viseltem volna magamat s őket sértegettem, gunyoltam, vagy lekicsinyeltem volna, lettek volna kellemetlenségeim. De ettől tartózkodtam. Tartózkodtam

uralkodó szokás szerint általánosságban biztató választ adott. Az öreg nemes asszony közbe vágott.

— Csak ne kerteljen édes császár öcsém. Viruló arczából látom, hogy van szíve. Ne hallgasson másokra, csak a mit szíve diktál, akkor boldog lesz, s egy anya se fog sirni Magyarországon, úgy egy császár öcsém, — kegyelmezzen meg az én fiamnak . . .

A kamarás urak elképedtek e beszédre, de mikor nagyanyám hazajött, már a kegyelem-írás is ott volt. Talán attól tartottak, hogy ez a szokimondó nemes asszony még egyszer utána megy?

A mit csak egy ember tudott Magyarországon a forradalom idején?

Rákóczi földjén a *Makoviczán* a ruhések ősi lakó helyén remek szal legények termettek azelőtt. Gyönyörűség volt rajok nézni. Ilyen volt a többek között *Dupej Mihály* is, a ki e vidék legmagasabban fekvő helységében, *Ondavkán* született, s épen gyönyörű természetnél fogva a bécsi *Burgba* került gyalogos testőrnek. Sok ideig meglakta a császári palotát, s úgy ismerete a főhercegeket, mint falubelijeit. Mikor vissza tért hazájába pénze is volt, tekintelye is volt. Megillette az akkori erkölcsök szerint a

a politikától és korcsmától. Ha ti is így tesztek, higgyétek el, megszeretnek a nemzetiségek, mert a konok, higadt embert, a ki senkit nem sérteget, ki ne szeretné? És a magyar fajt fogják dicsérni bennetek!

De tegyük fel, hogy a nemzetiiségek nem ilyenek! Hát kedves öcsém nektek akkor is meg kell ismernetek őket, mert a jövőben ti fogjátok házánk sorsát igazgatni. Nem tudom eléggé ajánlani, hogy nemzetiségeinket saját tűzhelyeiknél igyekezzetek megismerni és nem hangsúlyozhatom eléggé, hogy előítélet nélkül lépjétek be házaikba, hogy tiszta legyen a tásztok, ne homályosítsa el az ellenszenv. És ha közöttünk jártok, mindig úgy viselkedjétek és egy perczre se feledjétek, hogy azok, akikkel érintkeztek: utánatok ítélnek meg a magyart, tehát nem a magatok saját ügye, hogy mint vételeknek felöletek, hanem közmindnyájunk ügye! Fontoljátok meg, amiket irtam és cselekedjétek legjobb belátástok szerint!

legnagyobb kalap a faluban, s a leghoszsabb haj.

Akkora kalapot viselt, mint egy esernyő széles karimával, a mely egész vállát betakarta. A kisebb gazdáknak legényeknek csak olyan kölyök kalap dukált.

Igy éldegélt nagy tekintélyben a forradalom kitöréséig. Akkor előtte teljesen érhetetlenül visszára fordult a világ kereke. Papja *Kovaliczky András* toborzotta a honvédeket, a miből ő — csak annyit tudott, látott meg, hogy a császár serege ellen harcolni készülnek. De vajjon megengedi-e a császár, hogy a saját hadseregét verjék. E gondolat főtt-főtt feje bográcsában. Végre is felvette ünnepi fehér daróc-ruháját, legnagyobb kalapját, s meg se állt O-mützig. Ment egyenesen a császárhoz audienciára. A császár fenyes tisztek seregének közepette fogadta.

— Nagy az elmék megháborodása Magyarországon Feiséges uram, én mint volt testőrje azért jöttem, hogy megudjam, kivel tartson a nép e szörnyű időben?

A császár jobbjával a mellére ütött, baljával még a kardot is odazörrentette a marvány pailóhoz.

— Kivel hát, csak én velem! Ezt add tudtara mind nektek Magyarországon.

legszebben tisztit

CSIPKEFÜGGÖNYÖKET

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Politikai híreink.

Budapest, május 10.

A felosztási proceszszus.

A szabadelvűpárt tegnapi értekezletét — mint beavatott helyről értesülünk — Apponyi tegnapi beszédének hatása alatt hívták össze. Tiszát rendkívül meglepte, mikor tegnap az ülés vége felé pártbírái azzal jöttek hozzá, hogy este értekezlet lesz. S a mit Hódossy az értekezleten Tiszának mondott, hogy tudniillik minél hamarabb hagyja el a miniszterelnöki széket, ez a keserű, energikus hang valóságga konsternálta a miniszterelnök híveit. Hódossy beszéde után a szabadelvűpárt felosztása már csak hetek kérdése lehet. A felosztási proceszszus tegnap este annak rendje és módja szerint megindult.

Tisza kilép a szabadelvűpártból.

Arról értesülünk, hogy Tisza István gróf holnap reggel Bécsbe utazik, még a délelőtti folyamán kihallgatásra megy a királyhoz, felmentése legkésőbb vasárnapra várható. A miniszteri tárczáról vele együtt Lukács László is lemond. A többi miniszter egyelőre megmarad az ideiglenes kabinetben, melynek feje Roszner Ervin báró lesz. Szenzációs hírt jelentenek a szabadelvűpárt beleletébe beavatottak, azt mondják, hogy Tisza István gróf többet magával kilép a szabadelvűpártból és Deák-párt elnevezéssel új pártot alapít.

Ez a szabadelvűpárt teljes felosztását jelenti, mert a kilépés éppen azért történik, mivel a párt igen sok tagja csatlakozni akar a disszidensekhez és Ujparthoz, amint ezt a minap már megírtuk.

Dupej Mihály haza felé indult. Az igazságot tudta, de hogy valaki el is higgye neki, abban már nem volt elég biztos. Csak ugyan alig kezdte mondogatni, már elverték mint a két fenekű dob, sőt egyszer kicsi híján majd föbe lötték, pedig még a végére se ért mondókájának. Tanácsosabbnak találta megőrizni, a mit tud. Csak a forradalom leveretése után állott vele elő.

— Ezt csak én magam tudtam — mondogatta keserűen — pedig ha mindnyájan tudjátok, — talán a nagy háboru se tört volna ki!

A ruthén nagy kalap a püspöki palotában.

Az öreg Gaganetz József eperjesi püspök úgy akarta terjeszteni ruthén hívei közt a tudományt, hogy a cyrilbetűs kalendariomot sajátkezűleg árulgatta híveinek, akiknek kötelességük volt személyesen eljönni a példányért. Persze a ki kalendariomot vett, az szerfölött okos ember volt a ruthének közt. A kalendariomot úgy is hívták: *okos fej!* E czéliből tehát a legnagyobb haju és kalapu ruthének lepték el a püspöki aulát. A dologban a püspök részéről különben egy kis tökéletlenség is volt. Így akarta szép módjával kiudakozni papjai és tanítói különféle viszonyait.

Országgyűlés.

Budapest, május 10.

Rakovszky István elnökölt. Napirend előtt Inkey József báró bíráló bizottsági tag letette az esküt, ezután áttértek a felirati javaslatra. Az ülés igen egyhangu volt.

Achim L. András, akit a jegyző szó lásra hív fel, nincs jelen. Így a néppárti Hencz Károly következik. A szabadelvűpárt szónokai — mondta — a vita során mind kifejezték, hogy a választások eredményéből a konzekvenciákat levonni nem akarják. A válság elhuzodásának oka pedig nem a 48 és a 67 összeütközése. Nem hiszi, hogy ke lene valakinek a 67 es alap, ha azon nem lehetne kiépíteni az ország függetlenségét. Az uralkodónak a parlamenttől átruházott fe ségjogai éppen olyan közjogok, mint az állampolgárok politikai jogai. Nagy Ferencz hivatkozott a szabadelvűpárt küzdelmére a nemzeti jogokért. Kérdi, kivel és mikor foly tatta a part ezt a küzdelmet? Tanár a katonasággal? Egy katonai hatalomnak léte zését a nemzeti akarat felett soha nem ismeri el. A feliratban lévő kérdésekkel részlet ebből akkor foglalkozik, ha az illető tör vényjavaslatok a Ház elé kerülnek. — Be mutatja a szabadelvűpárt 1901. évi felira tát, melyben nincsen határozott nemzeti program.

Az elnök (csönget): A képviselő urak a jobboldalon ne kaszinózzanak.

Hencz Károly: A tulo dal Apponyit, mikor a szabadelvűpárton volt, ugyancsak ünnepelte. Felhívja a miniszterelnököt, sa jnálja, hogy nincsen itten . . .

Felkiáltások: Bar csak soha ne lenne itten!

Báró Kaas Ivor: Ne is jöjjön vissza!

Hencz Károly: Mondja meg becsület szavára, ne politikai szavára, miket szokott tanácsolni a királynak. Tisza korrupciójától szabadulnia kell az országnak. (Tetszés a néppárton.)

Kovácssevicz István: Történelmi vissza pillantást vet arra a testvéries jó viszonyra,

Így eitt gyakori vendége a püspöki aulának Poticsni János csarnói parasztem ber, egyike a legnagyobb kalapúaknak a Makoviczán. Egyszer az előszobában, az ablak hídján hagyta óriási süveget, mikor távozóban volt, sehol se találta. A cseléd ség köpéségből ellopta. Poticsni hangos pa naszszal visszatért a püspökhöz, jelentve neki, hogy tolvajokat tart. A püspök is igen megharagudott, kerestette a kalapot, de epen a nagy harag miatt a tettes nem mert je lentkezni. Erre a püspök vadonat új kalap pal kínálta, de mit ért az, mikor csak egy ujjnyi volt a karimája. „Ha én ezt felte szem, utánam szaladnak, fakadt ki elkese redve Paticsnin. Végre tiz forinttal békítette ki a parasztot, a ki morogva ment le a lépcsőn, de onnan is vissza kiabálta:

— Nálunk a kocsmában is nagyobb rend van. Ha a kalapomat a szög re fel akasztom, senki se lopja el. Itt a püspök szeme láttára lopnak . . .

Marzipannal se tudták volna többet a püspöki palotába csalogatni.

A ruthén nagy kalap és nagy haj.

Ebben az időben egy másik nagy kalapos és nagy haju ruthén is járta a császár, csak hogy ez már harapósabb fogu ember volt. Resetár Demeternek

mely Magyarország és Horvátország között évszázadokon át fennállott. Sajnája, hogy ez a viszony meglazult, de ki kell jelentenie, hogy a horvát képviselők a régi testvéries viszonyt jobb akaratuk szerint igye nek fenntartani. (Helyeslés.) Azért, hogy bizonyos kérdésekben, mint például az önálló vámte rület, nem értenek együtt a többséggel, nem lehet őket vádolni. Nekik az a meggyőződésük hogy az önálló vámterület esetén nekik joguk van a külön vámterülethez. Ők a maguk gazdasági érdekeinek megvédésére a közös vámterületet előnyösebbnek tartják. De ha az önálló vámterület biztosítja a horvátok külön gazdasági érdekeit, nem fognak el zárkózni ettől sem. Autonóm ügyekben a horvát nyelv használatához joguk van, mely törvényben gyökerezik s ezt hangoztatni szükégesnek tartja, mert illetéktelenül és alaptalanul kétségbevonták a jogukat. A magyar vezényszó dolgában kijelenti, hogy a horvát képviselők mindig a kormány párt jan allanak, ennek fogva ha a megalakítandó kormány felveszi a magyar vezényszó prog ramjába, ők is a magukéva teszik a kö vetelést. Apponyi célzása ellen, hogy a horvát képviselők mindig lesben allanak, a gyümölcs előkészítése munkájában részt venni nem akarnak, de a gyümölcszedés nel ott vannak kosarakkal, tiltakozik.

Beszéde végén felszólitást intéz a ma gyar képviselőkhöz s kéri őket, tereljék po litikájukat olyan mederbe, melyben haladva a nemzet hasznára lehetnek. Gondoljak meg, hogy mindent egyszerre nem lehet elérni. (Helyeslés.)

Gróf Apponyi Albert: Személyes kér désben kér szót. Kovácssevicz azt imputálja neki, mintha a horvátok magatartására ke llemetlen, sértő, intencióikra ke llemetlen kommentárt gyakorolt neki. Ez helytelen felfogás és tévedés, hiszen ő kijelentette, hogy a horvát kérdést csak érinti, mert melleslegcsataterekre csabittatni nem enged i magát. A kilenczes bizottságban is kijelen tette, hogy a magyar vezényleti és szolgál ti nyelv behozatala elkerülhetetlen, de mi vel a viszonyok még nem érettek megvaló sítására, fentartotta expressis verbis a jogot,

hívták, szintén *ondavkai* termék és gyalo gos testőr volt a Burgban, s ezen a czimen ő is odatartott, ha baját tudta vagy az urak gonoszságait felfedezni vélte. Harom szor négyszer volt a császárnál, hogy ered mény nélkül nem jár, abból látszik, hogy az urak: „akasztófara való árulónak” czi mezték. Tortek is raj a a fejüket, hogy tegyek ártalmatlanná. Becsukni nem mertek, hanem majd . . . majd . . . Resetár egy nagy kalapjával feltűnt Eperjes főuczáján — de vesztete. Nyakon csipték, evittek egy vasrostos szobába, ahol egy ármányos tekintetű ember lenyirta szep nagy haját. Irtozatos büntetés! A ruthéneknek a rossz személyeknek szokták a haját lenyírni. Azután elvették gyönyörű nagy kalapját, olyan kalapot nyomtak a fejébe, a melyek karimája alig volt egy ujjnyi. Így meg csufoltva kidobták az utcára.

Resetár sűrű könyhullatások közt buj dosott falujába. A világ szeme elébe se se mert kerülni sok ideig, hat még hogy mert volna a császárhoz menni, mikor így csuffa tették!

Igy szabadultak meg tőle!

Gyöngyös László.

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.** Az üzlethelyiség kiadó.

de nem kő nyesítését. toztak s a álláspontot seregben n a horvát le képviselte

Ezula lásra; maj szelt a ja Tivadar ja Kauf szelt ezuta ménye szer kellett voln soká tart r amelyek a tokat elvál

Várn

Vissz

vándorlás és csak berek bev János ha hajduszob szembeteg Az előbbi binak hál Amerikán kell, a be Európában

Meg

májusi köz Évét az ültést tart, sorozatát e

Felal

moru sor András h neki busu mesterger lélek elsz

Löve

hó 5 én N vásár lesz. löversenny

Öngy

Szalárdi menyecske logh Eszter szerítették mást szeret az esküvőt nem jól ér aki neki hű s aki három jött katoná meg a ka A fiu most jét s Balc szive bánat rólugott ivo hiába érkez menyecske zassága els

Emb

geden Papd házánál má A csendörö kált s észre

GI

de nem követelte annak azonnal való érvényesítését. Most azonban a viszonyok változtak s a dolog el nem odázható. Azt az álláspontot azonban, hogy a magyar hadseregben magyar, ennek horvát ezredeiben a horvát legyen a vezényszó, soha nem képviselte. (Helyeslés.)

Ezután Udvarny Ferencz állott fel szólásra; majd Sucin János oláh képviselő beszélt a javaslat ellen. Elfogadja Mihályi Tivadar javaslatát.

Kauffmann Géza (pártonkívüli) beszélt ezután. A feliratot elfogadja. Véleménye szerint Apponyi felszólalása után be kellett volna rekeszteni a vitát, mert ha az soká tart még, úgy ledőlnek a válaszfalak, amelyek a szövetkezett ellenzékben a pártokat elválasztják. (Nagy éljenzés és taps.)

Vármegyénk és vidéke.

Visszautasított kivándorlók. A kivándorlást már Amerika is korlátozza és csak tökéletesen egészséges emberek bevándorlását engedi meg. Homa János hajdudorogi és Nagy Sámuel hajduszoboszlói kivándorlókat csekély szembetegség miatt utasították vissza. Az előbbinek szemgyuladása, az utóbbinak hályog volt az egyik szemén. Amerikának csak az egészséges elem kell, a betegje maradjon a fertőzött Európában.

Megyei közgyűlés. Hajdúvármegye májusi közgyűlése folyó hó 16-án kezdődik. Evégeti az állandó választmány e hó 15-én ülést tart, hogy a másnapi közgyűlés tárgysorozatát előkészítsék.

Felakasztotta magát. A világ szomorú sorsa nagyon elkészerítette Csiszár András hajdunánási tanyai lakost és neki busultában felakasztotta magát a mestergerendára. Mire észrevették, a lélek elszállott belőle.

Lóverseny Nyíregyházán. Junius hó 5-én Nyíregyházán tenyész és luxus lóvásár lesz. Az ottani érdekeltek a vásárt lóversennyel kötik egybe.

Öngyilkosság a mézeshegyekben. Szalárdi tudósítónk egy fiatal, ujdonsült menyecske szomorú tragédiáját jelenti. Balogh Eszter jákóhodosi leányt hozzákényszerítették Lovas Danielhez, pedig a leány mást szeret. Nyolcz nap előtt megtartották az esküvőt is. Balogh Eszter mint menyecske nem jól érezte magát a más oldalánál, mint aki neki hű szerelmese volt esztendőkönn át s aki három év előtt, mikor Nagyváradra jött katonának, megfogadta, hogy ha hazamegy a katonasor után, elveszi feleségül. A fiu most szolgálja a harmadik esztendőjét s Balogh Eszter nem tudta legyőzni szíve bánatát. Tegnap nagymennyiségű mátrólugott ivott s az orvos: dr. Borha Jenő hiába érkezett meg segítségére. A fiatal menyecske iszonyu kínok után meghalt házassága első hetében.

Mi az újság?

Emberölés zeneszó mellett. Szegeden Papdi Pál tehető gazda alsótanyai házában már két nap óta lakadalmat ülnek. A csendőrorjárat ma hajnalban arra czirált s észrevette, hogy a Papdi háza mel-

lett az utszélen két halott fekszik. Megállapították, hogy az egyik Makra István 24 esztendő fiatal gazda, a másik Oláh József gazdalegény. Azalatt verték őket agyon, mielőtt bent a Papdi házában zeneszó mellett mulatott a lakodalmas nép.

Szemere Miklós szerencsése. Szemere Miklóst, a kitűnő sportsmant, hagyományos kártyaszerencsése ismét nagy nyereséghez juttatta. Alig néhány éve, hogy gróf Potockytól másfél milliót nyert, most ujabban ismét nagy szerencsése volt a játékokban. Egy bécsi hirdás szerint ugyanis Szemere Miklós az ottani jokey-klubban 640.000 koronát nyert báró Königswartertől.

Jókai özvegye férjhez megy. Szenzációs hírt olvasunk egy vidéki lapban, amely Budapestről kapott értesülés alapján azt írja, hogy Jókai Mór özvegye Nagy Bella nemsokára újból férjhez megy. Schwarz Gusztáv dr. egyetemi tanár lesz a második férje, akivel állítólag az ősszel fog egybekelni. Hogy ebből a hírből mi igaz, azt nem tudjuk, a fővárosi lapok sem foglalkoznak vele Valószínű, hogy kacsa az egész. A kombinációba hozott új férj egyik kitűnősége a budapesti egyetem jogi fakultásának és már nem fiatal ember. Érdekes, hogy a felesége csak pár hónap előtt vált el tőle. Schwarz Gusztáv dr. egy feltűnő szépségű aradi úri leányt vett nőül, akivel hosszú éveken át a legboldogabb házasságban élt. Nemrég azonban ott hagyta s a válás kimondása után felesége lett egy udvari tanácsosnak, aki a főváros pénzügyi és kereskedelmi köreiből elismert, országos nevű kapacitás.

Városi közigazgatásunk.

Bizottsági ülések a város házában. A város szervező bizottsága szombaton délután 3 órakor, építési bizottsága pedig délelőtt 11 órakor ülésezni fog.

Nincs betegszállító kocsi. Igazán botránny, hogy a többszörös millimos Debreczen városának még betegszállító kocsija sincsen. Szerdán például az egyik gyárban a sebesültet nem tudták a kórházba szállítani mindaddig, míg a 39. gyalogezred parancsnoka meg nem könyörült a szerencsétlen és odakölcönözte a betegszállító kocsiját. Kellemetlen állapot ez.

Az akasztott ember.

(Nyilvános akasztás a Gellérthegyen.)

A mai reggeli lapok, csak egy rövid rendőri hírben írták meg, hogy Sipos Mátyás szabó, a Gellérthegyen felakasztotta magát.

Tudósítónk, aki történetesen abban az időben arra járt, elmondta, ennek a rendkívül rémes és izgató akasztásnak részleteit.

Sipos ugyanis száz és száz ember szemé előtt akasztotta föl magát. Az Erzsébet-hidon, lent a hidoszlopoknál az utczákon, százszámra állottak emberek, akik látták, mint egy izga-

tott ember a Gellért szobor fölött álló barlang mellett előkészületeket tesz, hogy felakassza magát egy fára.

Azt is észrevették, a mint a hurkot a nyaka köré csavarta s lógott a barlang fölött, egy cserfa erős ágához kötve.

— Mentsük meg! felakasztotta magát — kiáltották.

Az uton majdnem elakadt a közlekedés. Uriasszonyok, iskolásgyermek, a zuhogó esőben egymás mellett állottak, s úgy nézték az akasztott embert. Egy rendőr is állott ott, aki tanuja volt ennek a nyilvános öngyilkosságnak.

Felrohantak a hegyre, hogy az akasztott embert megmentésék. A rendőr vezette őket. De már késő volt. Az öngyilkos kiszenvedett. Zsebében egy levelet tatáltak, amelyen ez állott: Sipos Mátyás szabó vagyok.

Egyházak és iskolák.

A debreczeni kerületi tanári kör folyó hó 13-án szombaton délután a kollégium kitanácsstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgya: Sáfrány Lajos felolvasása „A bölcsélet tanítása a középiskolákban” czímen.

Egyházi gyűlések. A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke május hó 13-án d. u. 3 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. — A debreczeni ev. ref. egyház gazd. bizottsága május hó 11-én d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart.

UJDONSÁGOK.

Az újságíró megbecsülése.

(Egy szép ünnep.)

A mai társadalom romlottságát bizonyítja, hogy az újságírókat mumusnak tekintik. Ahol nem tekintik mumusnak, ott a társadalmi élet tisztultabb. Ahol mumus az újságíró, ott a közviszonyok mélyen a korrupció rejteget szikláit, hajótörő ormai me-redeznek.

Szegedről, az ország e gyönyörű városából egy készülő lelkes szép ünnep híre érkezik hozzánk. Őszinte örömmel és ünneplendő kollegáink iránt érzett lelkes tisztelettel emlékezünk meg arról az ünneplésről, amelyben egy nagy város úri társadalma az újságíró megbecsülésének mutatja szép példáját.

Erre vonatkozólag itt adjuk dr. Gaál Endrének, Szeged város kulturatanácsnokának lapunk szerkesztőségéhez küldött meghívóját, amely a következő:

A Szegedi Napló mult évben betöltött huszonöt éves multja a szegedi írók két kiválóságának: Kulinyi Zsigmond és Békfi Antal uraknak írói működésében is negyedszázadot jelent.

Munkájuk sokkal mélyebb nyomot hagyott Szeged közéletében és haladásában, semhogy a huszonöt év határán e város társadalma megemlékezés nélkül elhaladhatna s így 1905. évi május 14-én d. u. 4 órakor a városháza dísztermében, művész kezek által díszbe foglalt emlékirat átadásával fogja a két jeles író ünnepelni.

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfil-
női- és gyermek-czipókban, kalap, fehérmű és divat-cikkeken mesés
olcsó-árak mellett Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

Az ünnep bár Szegedé, de az egész magyar sajtót érdekli, kötelességünknek tartjuk tehát azt az iróvilág kiválóságainak, ezek között első sorban Nagyságodnak, mint városunk rég ismert jóakaró barátjának tudomására hozni, kérve, hogy az ünnepen nagyrabecsült megjelenésével szerencsétlenül kegykedjek és elhatározásáról engem május 10 ig érteíteni sziveskedjék.

Szeged, 1905. évi május hó. Kiváló tisztelettel Dr. Gaál E. dre, bizottsági elnök.

Ez az ünnep bizonyára fenyves lesz. Résztvesz benne a Vidéki Hirlapió: Országos Szövetsége is, amelynek Kulinyi Zsigmond a megalakulásától elnöke. A két jubiláns hirlapirónak a V. H. O. Sz. aranytollat fog átnyújtani. Meg is érdemlik ezt. Huszonöt év a sajtó szolgálatában oly nagy munkásság, amely kétszerannyi, mint minden más pályán eltöltött huszonöt esztendő.

Mennyi izgalom, mennyi lelkes harcz, mennyi keserűség, mennyi vívmány a köznek mennyi jótékonyosság a tollal és mennyi lelkes akció a szívvel és az ésszel ennek a 25 évnek a története. Ez előtt a 25 év előtt akkor is tisztelettel hajolnánk meg, ha különben is nem tudnók, hogy Kulinyi és Békefi a magyar hirlapírás kitünőségei.

De őszinte nagyrabecsüléssel gondolunk Szeged város fölvilágosult társadalmára, amely önmagát becsüli meg, amikor két kitünő hirlapirójának ilyen derék ünnepeket szentel.

Csokonai szülőháza — a városé.

A belügyminisztertől tegnap jött le a jóváhagyás Csokonai szülőháza kulturális célokra való megszerzéséhez.

Ez a hatvan-utczai 23-ik számú ház, közel ezer négyszögöl terjedelmű telkével együtt 72000 koronáért jutott a város birtokába. Julius elején, a mikor onnan az Abelesz féle polgári leányiskola kiköltözködik, átál is vehetik.

A városi muzeumot egyelőre ott helyezik el. A muzeumi bizottság küldöttsége e célra az épület napkeletfelől lévő szárnyát tartja legalkalmasabbnak, a hol csekély átalakítás után egymásba nyíló négy termet, két utczai szobát s egy előszobát foglalhat el a muzeum.

Az épület másik oldalában a Csokonai kör kaphat kényelmes helyiséget.

— Mentőegyesület Debreczenben. Debreczen városának régi szükségét képezi egy mentő gyesület felállítása. A fejlődő nagy várost el sem lehet képzelni ilyen intézmény nélkül. Debreczen város egészségügyi bizottság is belátta ezt és — miot már jeleztük is — szűkebb bizottságot küldött ki a mentőintézmény szervezésére. E a bizottsága, melynek tagjai Sikszay Gyula tüzoltó főparancsnok, dr. Derekaszy István, dr. Burger Páter orvosok. Publíg Ernő helyettes főparancsnok, gyűlést tartott szerdán délután kezdeményező lépésül azt határoztak, hogy felhívást intéz nek és bocátnak ki Debreczen közönségéhez, miszerint adományokkal is segítsék elő a mentőintézmény léteitását.

— Értesítés. A debreczeni tisztviselők önszervező-egyesületének igazgatósága dr. Borbély Imre egyetemes orvostudor urat az egyesület fogorvosává egyhangulag megválasztotta; miről t. tagtársainkat tisztelettel értesitem. Debreczen, 1905. május 10. Oláh Károly egyesületi igazgató.

— Munkás jutalmak, utazási ösztöndíjak. Megirtuk, hogy a kamara öt 100 és öt 50 koronás munkás jutalomra, valamint 600 koronás és négy 300 koronás utazási ösztöndíjra írt ki pályázatot. A pályázati határidő május 15-én lejár.

— Lókiállítás a Hortobágyon. Debreczen gazdasági egyesülete az idén is megtartja a hortobágyi lókiállítást. A bíráló bizottság tagjai a következők lesznek: Elnök: Huttfleisz Kázmér. Tagok: Rickl Antal, ifj. Bányai István, Váczy János, Király Gyula, bonyhádi Perczel Dénes százados, m. kir. állami méntelep parancsnok, Muháros János méntelepi állatorvos, Leidl Emil m. kir. törvényhatósági állatorvos, Hosszu Vazul m. kir. városi állatorvos, Bartha István m. kir. állategészségügyi felügyelő, Ferenczy Ferencz m. kir. gazdasági tanintézeti tanár, Vecsey Zoltán, Békéssy László, Fried Emil, Jóna János, Koszorus Lajos, Ferenczy Elek, Udvarhelyi Géza, Jobbágy János, Axmann Gyula városi állatorvos, Jóna István, Pásztor István, Polgári Bálint, Polgári József, ifj. Kertész István, Kertész László, Nagy Bálint, Zöld Mihály, ifj. Kertész János, Király József, Szentesi János, Szücs István, Rácz Lajos gazd. egyesületi titkár.

— Váradiai a Csokonai ünnepeken. A debreczeni Csokonai kör, Debreczen város támogatásával e hó 20. és 21. én tartja a télen elhalasztott Csokonai ünnepeket, melyeken az ország több irodalmi társulata közt a Szigligeti Társaság is részt vesz. A váradai irodalmi egyesület részéről a januári választmányi ülés határozata szerint Rádli Ödön elnök vezetése alatt Sipos Orbán elnök, dr. Bodor Károly t. alelnök, dr. Adorján Ármán, t. főtítkár, dr. Nagy Géza, dr. Gyémánt Jenő és dr. Krüger Aladár vesznek részt.

— Munkás-baleset. A gépsziját akarta megigazítani Knapp Márton malombeli gépész, de a saját vigyázatlansága folytán a lábával nyult utána, a szij pedig elkapta a lábát és a kerek összemorzsolta. Súlyos sérülésével beszállították a közkórházba.

— Meghaltak. Pikó Gábor ev. ref. 65 éves, özv. Ziska Mátyásné szül. Acsádi Zsuzsanna ev. ref. 67 éves, Rosenberg Béla izr. 4 hónapos L. katos János ev. ref. 15 éves, Káthi Margit ev. ref. 2 hónapos.

— A főiskolai zászlovatásra érkezett nagylelkű adományokból pár ezer korona megmaradt. E en összegnek hova fordítása iránt a legközelebb tartandó ifjusági gyűlés fog határozni. Ugy értesültünk, hogy indítványozni fogják, miszerint ezen összeg alapítványként külön kezeltesse a seniori hivatal által és a töke soha se legyen elkölthető, sőt az évről évre növeltesse. Kamataiból pedig elősorban a zárló fenn

tartása, továbbá az ifjuság által rendezendő hazafias ünnepek dologi kiadásai fedeztessenek.

— Meghalt az utcán. Balogh Imre 19 éves napszámos szerdán délelőtt sietett haza övéihez. Utközben azonban a vendég-utca 82. sz. a. ház előtt hirtelen összerogyott és szörnyet halt. Az orvosi vélemény szerint szívbajos volt.

— Csigánylakodalom. Zenészeink mulattak az est. Táncoztak reggelig, a Magyaritestvérek unokahuga leánya ment férjhez Baranyai Gyulához, a Rácz Károly bandája egyik kontrásához.

— A jogászvivőegyesület házi-versenye. A debreczeni joghallgatók vivőegyesületete az 1905. év május hó 14-én, vasárnap d. u. 3 órakor az „Aranybika“ szálloda dísztermében házi vivőversenyt tart, melyet Sz. Benedek Sándor vivőmester vezet kizárólag az egylet tagjai versenyeznek. Pályázók 3 kor. Témák: 1 kor. Alóhely 50 fillér. Juri tagjai: Vecsey Zoltán elnök, Gulyay Gábor h. főhadnagy, Hartstein Nándor, dr. Jászi Viktor, Kacsokics Dezső h. h. fhdgy., Kuncse Gusztáv cs. k. h. fhdgy., dr. Láng Sándor, Tóth János, dr. Tádós János, dr. Váradai Szabó János, dr. Varga Lajos, Zivuska Ferencz cs. k. fhdgy., Maitre d' asto: Sz. Benedek Sándor. Versenyzők: ifj. Bay Sándor, Bartók Ferencz, Darvas György, Eöry Kálmán, Éricz Ernő, Harsányi Géza, Julow Viktor, Kádár István, Májerszky Jenő, Oláh Béla, ifj. Ozory István, Propper Miklós, Szávay Zoltán, Szunyogh Sándor.

— Előmerés egy debreczeni kereskedő cégnek. Hubay Károly kolozsvári keztyűgyáros az „Ellenzék“ című ujságban előmerőleg nyilatkozik az egyik debreczeni kereskedő cégéről is; ime ezeket írta:

„Szintén nemes eljárás az is, a mit velem a Boros Testvér cég tett Debreczenben, midőn magamat bemutattam, hogy keztyűgyáros vagyok: ilyen szavakkal fogadott: tessék feltenni a kalapot, üljön le minállunk. Igaz, hogy most elvagyok látva, van elég keztyűm, azonban nekem hazafias kötelességem a magyar ipart pártolni. Nem kívánom, hogy jobb legyen mint a bécsi, de legalább annak a minőségét közelítse meg és ne legyen drágább, tessék 10 tucatot próbaképp felírni. Így lettek a Boros Testvérek és még többben is az én vevőim. Meg is fogom őket becsülni. Kötelességemnek tartottam egy pár ilyen esetet felemlíteni, már csak azért is, mert Erdélynek majdnem minden nagyobb városában van egy olyan kereskedő, a ki a többi kereskedő társainak a rovására csinál a bécsi Pirker cégnek nagy mérően propagandát.

— Vadásztársulati közgyűlés. A „Debreczeni vadász-társulat“ 1905. évi május hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor a város háza gyvtárszobájában rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: alapszabályok módosítása.

— Titokzatos lövés az utcán. Könnyen halált okozható szerezcsétlenség történt Balog Erzsébet golya-utca 5. sz. a. lakó cselédleánnyal. Gál András gazdája Katicza nevű leánykáját a siket-néma iskolából hazafelé vitte. Utközben látta, hogy egy javakorában levő vak embert a másik

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmulják a krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatnak: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégehajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Szolyvai és Luhi Erzsébet

oldalán egy 17—18 éves leányka vezet. A leányka a vak embert a Veres-utca 5. szám alatti ház előtt elhagyta. Balog Erzsébet ezt látva utána nézett a leánynak, hogy az vajjon merre szalad? Hátrafordulása közben valami szurást érzett szájában s csakhamar egy foga és egy patkószög forma esett ki a szájából s utána ömlött a vér. A leányka, aki felájultan tért haza lakására, jelentést tett az esetről a rendőrségen. A megejtett nyomozás során Erdődi Gusztáv veres-utca 30. szám alatti inasgyerek állítása alapján az volt megállapítható, hogy a lövést az elhagyott vak ember követte el s a golyót azon lánykának szánta, ki őt a faképnél hagyta. A vak ember kilétét még megállapítani nem tudták.

— **Képek a zászlószentelésről.** Némethi József fényképész piacz u. 42. sz. alatti kapu bejárat kirakataiban sikerült pillanatnyi képek láthatók a napokban lezajlott zászlószentelésről. A nagyobb képek a felvonulást tárják elénk élethűen, külön-külön a da'árdák s egyesületek, a tannó ifjuság a zászlóval, a koszorus leányok s ifjak stb. A kisebb képek a tulajdonképmi zászló szentelést ábrázolják, mint a hymnus, szegbeverés, ünnepi beszédek stb. stb. Igazán érdekesek a megtekintésre. Mint haljukt, a képek az académia részére készültek. A képek egyenként is kaphatók.

— **Panasz a sütők ellen.** Hivatalos vizsgálat indult meg a pékek és sütők ellen. A sütő helyiségeik tisztátalanságával vádolták őket. A megidézett pékmesterek tagadták a vádat. Végleges döntés még nincs.

— **Tolonczok.** Tóth Dezső nyíregyházi szesz alkalmazottat és Kassás János nyírbogdányi foglalkozás nélküli egyéneket az éjjeli rendőrszolgálat, mert magukat igazolni nem tudták bevitte a tolonczba. Holnap utnak indítják őket.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özevgy Kerekes Gusztávné unokája az alkalmából, hogy a Csokonai-körnek 50 koronával alapító tagjává lett, a Csokonai-körhöz 50 koronát adott kezébe. Mindkét összegét rendeltetére helyére juttattam és a derék magyar honleányoktól köszönetet mondok, a szép példát pedig sokak által követendőnek jelzem. Debreczen, 1905. Május 10. id. Komlóssy Arthur. Ca. kiállítás elnök.

— **Péztárcsák.** szivar- és cigarettatárcsák, zsebkések, öllök, hajszűrővasak, fűtők, hajkefék, ruhakefék, fogkefék, szappanok, illatszerek a legolcsóbban Fisch Testvérek-nél kaphatók.

— **Remek kivételül** Selyem szövet és Bafiszt Bou-okban övökben alkalmi eladás. Rozsa Lajos Dívetarháznál.

Irodalom és művészet.

A Csokonai-körhöz tartozók tárgyai.

V-ik közlemény.

38. **Lászlav János** művészeti tanácsos Budapest. Ő pörös Vég Mihályné Vajda Julianna (Csokonai Lilla) Felhagyottamodványa 1044 Julius 1. old. fogalmazvány. Ugyanannak egy sajtókézzel ellátott övökben nyilatkozata első sáncja nevezetű Lászlav János

hagyatékára vonatkozólag 1847. Aug. 1. ről (2 darab.)

39. **Buday Barna** A „Hizánk” felelős szerkesztője Budapest. Fésüs Iona és Jambor Mária támadó és kritizáló levele Csokonaihoz 1804. április 1 és szeptember 29 ről Dorottya miatt, kézirat 1.30 lapon, ugyanevű irás. (1 db)

40. **S. Szabó József** tanár Debreczen. A „meghiit kalma” című vers — kézírata néhai Dr. Kátai Gábor keregyi orvos hagyatékából — 10 laposmértetés Debreczeni Ellenőr 1896 aug. 1. (2 db.)

41. **Karmán Pál** ref. lelkész, Torza Bács m. Csokonai Vitéz Mihálynak egy levele a Baradlai (agytelki) barlangról az édes anyjához Debreczenbe utitársai voltak Puky István (Onga) Ragályi Gedeon és Zsigmond (Ragály) pataki diákok. Említést tesz Ruzgonyi pataki professzorról, Kazinczy Ferenczcel Regmeczen való találkozásáról — és hozzá intézett versét is beigntja. — Tokajba kereste Bessenyei Ferencz kapitányt megyen Szatmári király kapitányhoz Hangácsra, 26 Julit Igaron lesz és onnan Borbély urakhoz által rándul. Erős uraknak teli ígérését a Szamolnoki rezek feől nem teljesítheti. Tiszteli H. degy Mihály és Nagy G. bor uramékat, Senior uramat, Székely és Bajmóci, és Erős, Pap. Péter uramékat. Én vásárig haza nem megyek. Vanem Igaron purizálok s nyomtatattat. Ha valami levelem jött von, a Puky István Barítom levelével kardszagon által ellehet külden. (Egy extempore írt vagy mondott vers.)

42. **Ugyanazon füzesben.** Az arany sujtásos nadrág. Versfőredék 38 strófa. Folytatva: Mihaiat omnis amaus et habet sua castra cupido. 29 strófa néhai nagyvárad püspök, Kondé Miklós epítáfiuma. Buday Ferencz szóválti prediktor sir verse és egyéb vegyes költemények Csokonaitól. — (1 drb.)

43. **Özv. Kerekes Gusztávné** — Csokonai Lapok 1830 Teljes, hiánytalan példány. Egyetemi lapok. Csokonai emléktünnepi lap 1905 márcs. 5. — (2 drb.)

44. **Egyetemi könyvtár.** Budapest. Magyar Theatrumi Almanach 1815. esztendőre egy új nemzeti néző jöttékkal új esztendőre ajándékkal ajánlja a Pestii M. Theatrumi Társaság Pesten, Frutner János Tamás kezével 1815. Ezen könyv címlapjának belső oldalán: Csokonai V. M. „A belhalkóttára” című költeménye van nyomva.

45. **Özv. Sipos Sándorné Gyombos Julianna** Debreczen: Ca. válogatott versei. Magyar remek-írók, Népdalok s románcok. Gyémánt kiadás Toldi Ferencz. 1862. 1863. 2 drb.

46. **Terney Alejos B.** Ujváros egy másolatokkal telt füzet és költeményei.

47. **Franklin Társulat** Olesó Könyvtár Csokonai művei 1877., 1879., 1896. és 1900. Boróczy Ca. V. M. műveiből 1905. Egy arczkép (7 drb.)

48. **Szállon Újság** 1905 ápril 30-iki 8-ik száma példány Csokonai arczképe alatt és jobb-alsó sarkán Komlóssy Arthuról és a lakodalmi felhagyottól előtép 1890 ből.

49. **„Uj Idők”** 1905. jan. 29-iki 5-ik száma; Csokonai és Lilla arczképe és Ca. szobra s életrajza (2 drb.)

50. **Uránia színház.** Csokonai ünnepi színtárgya 1903. Jan. 29 ről. Tempefői színtárgy. Kéler Csokonai nyitánya és Benedek (Marcell) Csokonaija s. a. t. Budapest. (1 darab.)

[Polytájuk.]

P. Nagy Zoltán hangversenye. Főiskolánk ambiciózus művésztanára, P. Nagy Zoltán holnap pénteken délután 5 órakor mutatja be magánövédekének előmenetelét a Bika-szálló dísztermében nagyszabású hangverseny keretében, melyre az érdeklődő közönséget ezuton is meghívja. A hangverseny megtartásával az elfogulatlan nyilvánosság itélkezését hívja ki annak elbírálására, hogy mennyiben joggult a magántanítás azon feltétel mellett, ha a növendékek hozzáértő vezetésében részeülnek. A fiatal művész tanár önértékes ambicióját és a művészet szolgálatában hozott áldozatkészségét annál melegebben méltathatjuk mert az előző évek hasonló bemutató hangversenyei valóli műélvezetet nyújtottak s a növendékek azóta szerzett haladása a hallgató közönség előnyére válnak. Maga a műsor választékos összeállítás is méltán gerjesztheti fel a zenebarátok halás érdeklődését, amennyiben azon a zongorairodalom legkiválóbb szerző mint: Raff, Chopin, Chovan, Rubinstein, Grieg, Mendelssohn stb. szerepelnek.

Zilahy Gyula drámai pályázata. A Zilahy Gyula által kitűzött 1000 koronás pályadíjra a következő pályaművek érkeztek be Debreczen sz. kir. városa polgármesteri hivatalához.

1. „Csokonai” jelige: Mit ér örökös hír: nyerni Illásszal?
2. „Csokonai Lillája” jelige: Szerlem-dicsőség.
3. „Csokonai” jelige: Ott tisztul az arany, hol stb.
4. „Lilla” jelige: Lilla.
5. „Lilla” jelige: Kedv, remények, Lillák!
6. „Az ifju Csokonai” jelige: Oh élet, oh szerelem stb.
7. „A költő álma” jelige: Irok a boldogabb maradéknak.
8. „Csokonai Vitéz Mihály életéből” jelige: Oh hogy kódog a kebled stb.
9. „Csokonai Vitéz Mihály szerelme” jelige: Minden kezdet nehéz.
10. „Csokonai Vitéz Mihály” jelige: Hittem szép szavadnak stb.
11. „A szárnya szegett sas” jelige: Hevenyészett dolgozat, nem mestermű.
12. „Csokonai és Lilla” jelige: A szerelem mindent pótol stb.
13. „Csokonai” jelige: In hoc signo vinces.

Színház.

Danczig hercegné. Elégpé tett ház előtt került az este bemutatóna Ceryllnek e hájos zenéjű operettje. Gyönyörűtőlünk a pofos láti dancziban és igazán kár, hogy a darab zenei részén kívül oly kevés mulatságban részesítették a szereplőt, holott a darab maga, bőséges alkalmat nyújthatott volna erre. Kiváló volt Kremer játéka és teljes méltánylásra érdemes a kammerer, kiknek feladata láthatólag nem volt könnyű. Meglátott azonban, hogy uralkodik egy a szereplőkön, mint a zenekaron s minden hang a hatalmában volt.

Hallotta Ön??

Megvettük a Kiss Lajos csódtömegét és az izlettársaságából az egész árukat elszállítottuk. Az összes rőtös és rövidárak melyek a csódtömegben voltak, val mint naperről, blousok federneműk a vas- László-féle helyiségben, izlettársaságban 10-zoms-edi-ly-b-m-á-tani becsértékben (félá.) kerülnek eladásra. **Wallerstein Fülöp fia**

TAVIRATOK.

Vége a felirati vitának.

Budapest, május 10. A képviselő ház a felirati vitát alkalmasint még a hét végéig befejezi. A felirathoz már csak néhány nemzetiségi és szabad elvű párti képviselő fog szólni. A vitát holnap alkalmasint berekesztik és szombaton a felirat már az uralkodó elé kerül.

Franciaország meghátrált.

London, május 10. Landsdovne külügyminiszter felszólítására Franciaország hivatalosan kijelentette, hogy az indokinaí vizeken megőrzi semlegességét.

Az orosz hajórajról.

Pétervár, május 10. Roszdesztvenszky hajórajja már egyesült Neogatov hajórajával. Orosz tengerészeti körökben meg vannak győződve arról, hogy az orosz hajóraj 5 perc alatt végezni fog a japánival, mert annál sokkalta erősebb. Londonban azonban az ellenkezőről vannak meggyőződve. Togo hullétéről nem tud senki.

Ostromállapot Eszéken.

Eszék, május 10. A szocialisták sztrájkja valóságos lázadássá fajult. Az ostromállapotot a városban kihirdették. A katonaságot tüzérrel erősítették meg. A nép és katonaság közt történt összeütközés alkalmával Kondulics nevű 16 éves fiú meghalt, többen megsebesültek. Az izgalom e vérengzés miatt óriási felháborodást keltett.

Nyakszirtmerekedés.

Budapest, május 10. Rózsáligeten Nagy István munkás nyakszirtmerekedésben meghalt. Az óvó intézkedést megtették.

Eltélt kivándorlási biztos.

Budapest, május 10. Braun Miksa az amerikai egyesület államok képviselője a magyarországi kivándorlás tanulmányozására jött a múlt év végén Budapestre és észrevette, hogy a hozzá érkező leveleket felbontott állapotban kapja meg. Megtudta, hogy leveleit Kalmár nevű detektív bontja fel. Az esetet Roosevelt elnöknek táviratban is bejelentette és kiköltözött a Hungária-szállóból, ahol ez a jogtalanság esett meg vele. A bíróság azonban becsület sértésért 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

A japántábornok diszkardja.

Budapest, május 10. Egy fővárosi polgárokból álló deputáció jelent meg ma a Házban, hogy Zichy Jenő gróft arra felkérje, hogy őket a japánok egyik hőse, Ojama tábornok elé vezesse, kinek győ-

nyörű diszkardot akarnak ajándékozni. A gróf azt felelte, hogy jövő hónapban vendégei érkeznek japánból. A deputáció azt felelte, csak júliusban akarnak indulni.

Nagy földrengés Indiában.

Bombay, máj 10. (Reuter). Bende-rebasz városat ápril 26-án heves földrengés pusztította. A város mögött min egy 200 yardra lévő Engadó hegy összedőlt és 50 embert maga alá temetett. A városban több torony és épület dőlt be. Délután 5 földrengést észleltek. A lakosság kunyhókban lakik a városon kívül, mert a katasztrófa óta nap nap után fordulnak elő földrengések. A Benderabasztól nyugatra lévő Szan Tom is szenvedett a földrengéstől.

Törvénykezés.

Szenzáció s sajtópör. Szenzáció s sajtópör lesz legközelebb Szegeden a szegedi sajtóbírótság előtt. A vádló Veres József erósházi képviselő, a vádlott Veres Lajos, az erósházi ujság szerkesztője, a képviselő testvéröccse. Veres József képviselő 34 esetben való rágalmozással vádolta meg testvéröccsét.

Jelenet egy zárt tárgyaláson.

A Pécsi esküdtszék előtt tegnap egy Focher Ferencz nevű munkás bűnre került tárgyalás alá aki azzal volt vádolva, hogy egy a só ausztriai faluban január 29 én esti 9 órakor egy cselédeleányt késsel tamadott meg az uton s erőszakot követett el rajta. A törvényszéki orvosok jelentése szerint a leány azóta súlyos idegbajba esett. A tanákép megidézt leány tegnap, amikor a törvényszéki épületbe lépett, hisztérikus rohamot kapott. Nagysokára megnyugodott kisé, de annyira izgatott volt, hogy az elnök csak a vádlott eltávolítása után halgathatta ki. A tanuvallomás után az elnök szembesíteni akarta a vádlottal, de a leányt erre nem lehetett rávenni.

— Nem tudok ránézni, kialtotta torkszakadtából, s az esküdtek szobájába futott.

A törvényszéki orvosok minden igyekezete, hogy megretent leányt visszahozzák a terembe, meghusut, s a szembesítés nem is történt meg. Az esküdtek Forbert egyhangulag bűnösnek mondák ki, s a törvényszék öt évi súlyos börtönre ítélte.

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Kibeszélés. —

Irtá: Magyar Gyula.

Mintha egymás lelkében gyönyörködtek volna . . . A leány lelke olyan volt, mint a szűz hó. A legényé, mint egy fényes aczél paizs, mely edzve van a becsületes harcban való minden küzdelemre . . . Kevés beszéltek. Hiszen mindegyik ismerte a másik érzését, gondolatát. Nem esküdöztek. A legény nem kérdezte a leánytól, hogy visszavárja-e. A leány nem fogadta . . .

Mikor hazafelé indultak, Pista megfogta a Maris kezét. Hosszan a szemébe nézett, s csak ennyit kérdezett tőle:

— Szeretsz?

Maris mélyen a szemébe nézett Pistának. S hangosan felelt:

— Szeretlek!

— Meg tudnál csókolni?

Erre nem felelt szóval a leány. Csak azzal a két könyveseppelel, amely lehunyt

mely üdévé s hamvassá teszi az arcot. Nem ártalmas! Nem zsiroz! hatása gyors s biztos. 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. Készítő helye s főraktára

szempillái alól gördült alá, amikor az ajkai egymásra tapdtak . . . Először az életben. S talán utoljára . . .

Pista másnap elment . . .

Ha a szabadságért rajongót rabságh nyűgözik; ha a világhossz után vágyakozónak sötétségben kell győtródnie; ha megvonják a szólásszabadságot attól, akinek legnagyobb gyönyörűsége a beszéd; ha a szerető szív elszakad azoktól, akiket rajongásig szeret s viszontszeretnek és olyanok között kell élnie, akiket lelke mélyéből gyűlöli: — a veszteség tudatában tamadt metsző fájdalom érzése azonos lehet azzal, ami csordultig telítette a Bence Pista szívét, mikor a császármadárral disztelenkedő közös kaszárnya udvarára lépett . . .

Még nem hullatta el a lombkoronáját az akacz. Még nem felhőztek az égen az ősznek a komor szárnyai. Még forró volt a napsugár, s ibegő játszással bujdosva az akaczsorok rezegő aryai között. És Pista mégis úgy érezte, mintha a fényes menyországban az örököstét pokolba sülyedt volna. Vigasztalást nem ismerő, szilaj fájdáomtól szorult el a szíve, midőn a multnak, a tegnapi emlékei megrohanták. Eszébe jutottak öreg szülői, a kik annyira szerettek, a kiket olyan nagyon szeretett. Azután eszébe jutott az a leány, a kinek a szívét magával hozta, s cserébe ott hagyta nála a magáét . . .

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. május 19.

Készáru 30—40 fillérral olcsóbb, határidők a nap folyamán javultak.

1905. októberi buza	16.88.—90
májusi buza	18.24.—26
októberi rozs	13.72.—74
1905. májusi rozs	14.94.—96
októberi zab	11.80.—86
1905. áprilisi zab	13.84.—86
1905. májusi tengeri	14.92.—94
juliusi	14.56.—58
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.—10

Szerkesztői üzenetek.

Tunomásul Rostkowicz Arthur, a D. F. U. helyettes szerkesztőjének neve tévedésből került a Csokonai-emlékünnepe rendezőségének sajtó-bizottságába, mert őt senki fel nem szőlította, ha pedig felszőlított volna, nem vállalta a megbizást.

B. A. Pápa. Levelet, küldeményeket köszönjük. Válaszolunk a naptárt is megküldöttük.
Gy. L. Bártta. Megkaptuk. Köszönlük. Köszönlük. Mi itt összeköttetésben egyik ujsággal sem állunk.

Szolyva Hársfalva gyógyfürdő

Magyar Gleichenberg.

(Bereg megyében.) Vasuti állomás.

Gyógyveszközök: Hidegvízgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyuvíz és fürdők. sós- és fenyő belégzési intézet, villany massage. Allardó fürdőorvos Gyógyszertar. Kifünó ellátás és lakás. Mérsékelt árak. Idény májustól—októberig. Azujonnan épült „Erzsébet szálloda” már a folyó évi fürdő idényben megnyílik.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással szivesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

Mihalovits Jenő

gyógyszertára

DEBRECZENBEN.

Melyik hát a legjobb s legártalmatlanabb arczenőcs? Bizonyára a

Harmat crème

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

■ Függyönyök ■

■ Ágy- és asztalterítők ■

■ Linoleum ■

óriási raktár!!

Uj nőiruha varroda.

Feldman Cz. és Társa

rőfös- és rövidáru üzlet

➔ **Simonffy-utca 1 szám.** ◀

Értesíti a n. é. közönséget, hogy t. vevői kényelmére kiváló munkakeréssel ellátott

nőiruha varrodát

rendezett be, hol női ruhaneműek a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, igen jutányos árakban, rövid idő alatt készíttetnek.

Tisztelettel

Feldman Cz. és Társa

Simonffy-utca 1. (Városi bérház)

Bivatalok és magánfelek
részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses

nyomtatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a világhírű

Borszéki borviz

kizárólagos főraktárát Debreczen és Hódmezőváros részére átvettük a vizet a fogyasztó közönségnek következő árakban adjuk:

2 literes 48 fillér, 1 literes 34 fillér, 1/2 liter 26 fillér. — Üres üvegekert vissza dunk 2 literesét 8 fill., 1 literért 6 fillért, 1/2 literesert 4 fillért.

Viszonteladókak és vendéglősöknek igen előnyös arajánlattal szolgálunk.

Tisztelettel

Lusztig és Bán

fűszerkereskedése

Simonffy-utca 2, Városi bérház.

80 és 412/1905. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 225/é. V. 939/8 számú végzése folytán közönségre tételt, miszerint a Kir. Kincstár és Friedmann Adolf részére Rudnyánszky Gyula debreczeni lakostól 100 kor. és 400 korona tőke, ennek az esedékes ég napjától számítandó 6 és 5% kamatai és eddig összesen 182 kor. 06 fillér perkötség erejéig 1903. január 17 és május hó 22 én bíróság felülloglalt és 3115 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1905. évi május hó 13-án délelőtt 10 órakor kezdetét vevendő és Debreczenben Csapó utca 19 szám a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1905. évi április hó 14-én

Bódogh Zsigmond bírói k küldött.

Aláírási felhívás

a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének“ megalakítására.

Hazánk mezőgazdasági viszonyainak helyzete az utóbbi években annyira kedvezőtlené vált, hogy ma már nem elegendő, ha a gazda szakszerű, lehetőleg belterjes gazdálkodással igyekszik jövedelmét gyarapítani, hanem arra is nagy súlyt kell fektetni, hogy terményének értékesítésénél a lehető legmagasabb napi árakat érje el és a gazdasághoz szükséges beszerzéseit lehetőleg jutányosan eszközölje.

Terményeink értékesítésénél tehát az a termelő célja, hogy a fogyasztókkal lehetőleg közvetlen érintkezésbe jusson.

Különös fontossággal bírnak ez irányban épen a m. kir. kincstár, m. kir. honvédség és cs. és kir. közös hadsereg részére történendő szállítások.

Ugy ezen mint az alább felsorolt célok elérése végett elhatároztuk a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének“ megalakítását.

Régi közszükségletet van hivatva betölteni a szövetkezet. — *Céljai a többek között:*

a., **Termény beszerzése, eladása** bizományképen és a terményszállítási vállalatok minden ágazatának felkarolása.

b., **raktárhazak létesítése**, lehetőleg állami kedvezménynyel és a szövetkezet tagjai részére **hitelnyújtás** a rendelkezésre álló eszközökhöz mérten,

c., a gazdaság és gazdasági iparhoz szükséges termények **vetőmagvak** és **gépek, gyártmányok** és más a gazdák szükségletét képező cikkeknek **közvetítése**.

d., iparágak, sertéshizlalda és kiviteli piac létesítése érdekében a szükséges lépések megtétele, **biztosítási ágazat** létesítése a gazdaság körében stb.,

e., **gőzeke beszerzése** és annak megfelelő bérösszeg ellenében kikölcsönzése.

Egy üzlet rész 100 koronában állapítatik, ez összegből 50 korona az alakuló gyűlés megtartása után 30 nap alatt, a másik 50 korona pedig további 30 nap alatt fizetendő be. A tagok csak a jegyzett üzlet rész erejéig felelősek. A jegyzett összegek befizetése a „Debreczeni Hitelbank Részvénytársaságnál“ történik; ugyancsak ez intézetnél vagy bármely alapítónál jegyezhetők az üzlet részek is.

A Debreczenben tartandó „alakuló közgyűlésre“ a szövetkezeti tagok külön értesítő útján fognak meghívatni.

Debreczen, 1905. május havában.

Alapítók: Rickl Antal, a debreczeni gazd. egyesület elnöke, Berger Mór, Király József, Forrai Ernő, Bilkei Kövesdi Imre, Rosinger Lajos és József, Dr. Abrahám Dezső, Gyémánt Samu, Fisch Lajos, Rosenfeld Salamon, Csanak János, Kenyeres Károly, Gerébi Pál, Mandel Jenő, Tóby József, Gara Alajos, Király Gyula, Nagy Jakab, Ungváry József.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szög 4 fillér. **Vidéki tudakozó órásná tessék válaszbélyeget csatolni.**

Legszébb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Áruházban kaphatók.

Borsy-fele pemetetű-cukor, köhögéskor a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

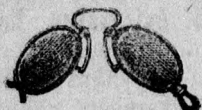
1 kg törm. csokoládé 90 kr. Egy doboz Linoleum 65 kr. Valódi kisüsti barack 1 liter 1 frt 20 kr. Jégbehűtött aludt tej állandóan kapható Merkli Ferencz-nél Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Remek nyaralóhely. Parkirozott erdő mellett 1600 négyszögöl termő szőlővel, Boeska kert állomástól 2 percznyire. Debreczentől naponta ötször vasút. Előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A.-nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Divatos női- és leány kalapok 3 koronától fejjebb kaphatók a Párizsi Divat Áruházban.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Távcsovek és látcsövek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnőek. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” kecskén Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Kőker Gusztávné vizsgázott masseuse. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszírozást Darabos-utca 58.

Uj részletüzlet Csapó-u. 22. megnyit és ajánl vaszon, kanavász, kész férfi ruha, szövet és mosó árukat stb. nagy választékban a legolcsóbb árak mellett.

A Homokkertben az 53. számú ház jó termő szőlővel kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Legforgalmasabb helyen álló fűszerüzlet elköltözés miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Órák, ékszerek minden kivételben legolcsóbban csak Kurián Gyula órák és ékszerezésnél Debreczen, Piacz-utca 42.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám**

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Állást nyerhet egyes keresztény segéd, ki a rövidáru. női és férfidivat szakmában képzett. Czim a kiadóhivatalban.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Rikkancsok és laparusítók fölvetetnek a kiadóhivatalban.

Bérbe adó kastély a nyári idényre. A magas Tatra tövében Szepesbófalun, vasuti állomás: Szepes-béla. Teljesen berendezett 8 szoba, három holdas kert mellékeléssel 1400 koronaért. Czim a kiadóhivatalban.

Biztos és állandó kereset juthat minden szegénysorsu férfi vagy nő. Jelentkezni lehet e lap kiadóhivatalában.

Helyi képes levelezőlapok legújabb fölvételek 100 db 90 kr. Harmati Pál antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. Irószerek nagy választékban.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Egy kiválóan alkalmas hónapos lakás: 1. esetleg 2 szoba, kert használattal 20-25 forintért f. hó 15-étől kiadó Miklós-utca 1. sz. alatt.

MEGHÍVÓ

a Debreczen-fűzesabony-ohat-polyári h. é. vasút részvény társaságnak

1905. évi május hó 29 én hétfőn délután 1/2 órakor Debreczenben

a városház tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az 1904. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatartozása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadására iránt.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása egy évre.

Debreczen, 1905. évi május hó 8-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Azon részvényesek, akik a szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a lenem járt szelvényekkel együtt legkésőbbben a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapesten: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V. Nádor u. 12. sz.) vagy M/m Frankfurtban: a „Dresdner Bank”-nál letenni.

Az államkincstár, valamint Debreczen szab. királyi város, Hajdu és Heves-megye, továbbá a községek, ugyszintén az egri főkapitány ezen kötelezettség alól felmentve.

Minden letett részvény egy szavazatra jogosít.

Uj üzlet. Kékre festett kirakat.

ilyen szép árut még nem láttak.

Uj rőtös üzlet.

Most érkeztek

DELÉNEK

Most érkeztek

Uj rőtös üzlet.

Egységes szabott árak:

Mosó delain	27 kr.
Gyapju delain	35 kr.
Franczia delain legfinomabb	65 kr.

Az árak olcsóbbak mint bárhol. Naponta érkeznek újdonságok.

Fióközlet:

Maradék áruház

Piacz-utca 19.

Löwy F.

Piacz-utca 24.

volt Szifit fele helyiség.

Uj üzlet. Kékre festett kirakat.